

۱۴

سایه سنگین چاقی بر سرطان رحم

انقلاب انرژی خورشیدی در پی بحران اوکراین

۱۵

جان «ارجان» در خطر است

۱۶

زندگی

سه شنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۱ شماره ۶۲۰۱

دزدگ

هنر گوش دادن گمشده خانواده‌ها

نقل قول معروفی در حوزه ارتباطات وجود دارد که می‌گوید انسان‌ها بیشتر از این‌که بخواهند دوست داشته شوند، دوست دارند درک شوند. نکته بسیار مهمی است. ما واقعا چقدر می‌توانیم طرف مقابل‌مان را درک کنیم؟ سال‌ها و حتی گاهی ده‌ها می‌آید و می‌گذرد ولی چه بسا که دو آدم که کنار هم هستند، قادر به درک هم نیستند و زندگی را در حرمان و افسردگی به پایان می‌برند. حقیقت این است در دنیایی زندگی می‌کنیم که همه در آن، اهل صحبت هستند. به قول پل ژاکو، نویسنده و پژوهشگر فرانسوی، همه دنبال بالیدن هستند و به همین دلیل، فرصتی ندارند تا اندکی صبر کرده و تأمل کنند تا ببینند که دیگری چه دغدغه‌هایی دارد و به چه چیزی فکر می‌کند و.... این خلأ متأسفانه به خانواده‌های ایرانی نیز سرایت کرده است. این قدری که اعضای یک خانواده برای پوشش و پیشرفت و تناسب اندام، تغذیه و... خودشان وقت می‌گذارند، چه بسا برای درک و فهمیدن طرف مقابل‌شان وقت نمی‌گذارند. به نظر می‌رسد امروزه به تنها چیزی که در حوزه خانواده‌های ایرانی نیاز داریم، سکوت بیشتر و گوش سپردن افزون‌تر به طرف مقابل است. همان چیزی که با عنوان هنر گوش دادن در جهان ارتباطات و روان‌شناسی مطرح است. هنری که ما را به درک متقابل از طرف مقابل‌مان می‌رساند و نکته‌هایی که باید سال‌ها پیش از طرف‌های مقابل‌مان می‌دانستیم ولی نمی‌دانستیم.

مهارتی برای زندگی

حقیقت این است گوش دادن هدیه‌ای پنهانی نیست که به ما عرضه شود و درست شبیه یک مهارت است. مهارت را می‌توان کسب کرد، حتی اگر در آن خوب نباشیم. کم‌کم می‌شود پیش برد و در آن به نهایت خیرگی رسید. رانکین از پژوهشگران بنام ارتباطات، معتقد است ۲۰ درصد از زمان بیداری انسان به ارتباطات می‌گذرد، «گوش دادن ۴۵ درصد، سخن گفتن ۳۲ درصد، خواندن ۱۵ درصد و در نهایت نوشتن ۱۱ درصد». در واقع ما گوش می‌دهیم ولی گوش نمی‌سپاریم. به عبارت دقیق‌تر، می‌شنویم ولی توجه نمی‌کنیم. گوش دادن، یعنی اراده می‌کنیم واقعا روح و اصل کلام مقابل‌مان را درک کنیم. ببینیم چه مشکلی دارد و دقیقاً به چه مسائل و نکته‌هایی می‌خواهد اشاره کند. ما گوش نمی‌سپاریم، چرا که موانع یک گوش‌سپاری فعال را درک نکرده‌ایم. موانعی چون مشغله ذهنی، بی‌ربغی، تمرکز نداشتن، توجه به آینده، پشیمانی‌های غلط، ارزیابی نکردن در حین گوش دادن و... به یاد داشته باشیم شاید در خانواده، کسی یا کسانی هستند که ماه‌ها و سال‌هاست منتظرند تا توسط مادرک شوند و نرسیدن به چنین نقطه‌ای، باعث سرخوردگی آنها و در نتیجه سرد شدن کانون خانواده شده باشد.

حق با شماست

info@jamejamOnline.ir
روابط عمومی: ۲۳۰۰۴۴۴۴

#بازنشسته-وام

بازنشسته از امیدیه:

بازنشسته آموزش و پرورش هستم و برای دریافت وام ۵۰۰ میلیونی که دولت اعلام کرده بود، به بانک مراجعه کردم ولی بانک به بهانه کم بودن میانگین حقوق دریافتی، از پرداخت وام امتناع کرد. خواهشمندم شرایط گرفتن وام را برای بازنشسته‌ها تسهیل کنید.

#میرداماد-پیاذه‌رو

چاویدان از تهران:

در بلوار میرداماد بعضی از شهروندان با بی‌توجهی به حقوق شهروندی در پیاده‌روها اقدام به پارک خودرو می‌کنند.

#زباله-گرد

چهرمی از تهران:

زباله‌گردها در ساعات میانی روز برای پیدا کردن مواد بازیافتی اقدام به واژگونی سطل‌های زباله در سطح معابر می‌کنند. لطفاً برای این مشکل دامن‌چاره‌ای اندیشیده شود.

#سرویس-مدرسه

یک شهروند:

کمتر از دو ماه بیشتر به پایان سال تحصیلی مدارس باقی نمانده، پس بهتر نیست افزایش نرخ کرایه سرویس مدارس از سال آینده اجرایی شود.

#مترو-علی‌آباد

پورشریف از تهران:

پله برقی مترو علی‌آباد چند روزی است از کار افتاده و مسافران مترو باید از راه پله معمولی آن استفاده کنند که برای افراد ناتوان بسیار مشکل‌ساز است.

#پروتکل-کرونا

پناهی از تهران:

رعایت پروتکل‌های بهداشتی در بعضی از اماکن عمومی و تفریحی اعم از پارک‌ها و سینماها کاهش یافته که به تبع آن افزایش شیوع ویروس کرونا را در پی خواهد داشت.

#پل-پله-برقی

رستم‌زاده از تهران:

پله برقی پل عابر پیاده بین پارک پلیس و فلکه چهارم تهرانپارس اکثر اوقات بسته است یا دیر شروع به کار می‌کند. چرا شهرداری تهران به فکر تردد افراد سالخورده در شهر نیست. بسیاری از پل‌های عابر شرایط خوبی ندارند.

#دارو-بنیاد-شهید

یک شهروند از صومعه‌سرا:

هفته قبل به علت بیماری به پزشک مراجعه کردم که وی برایم ۳۰ عدد قرص نوشت اما داروخانه فقط حاضر به تحویل ۲۰ قرص شد. زمانی که اعتراض کردم، گفتند با بیمه بنیاد شهید همین میزان دارو داده می‌شود در حالی که این موضوع صحت ندارد.

لا بد بارها شنیده‌اید که گفته‌اند و می‌گویند خانواده یا به قول جامعه‌شناس‌ها «نهاد خانواده»، مهم‌ترین نهاد جامعه محسوب می‌شود. البته همین نهاد مهم خانواده، در روزگار ما دچار چالش‌ها و تغییرات زیادی شده است اما چیزی که به شدت سبک زندگی خانواده‌ها و تعامل و ارتباط درونی اعضای خانواده را به هم زد، تحت تأثیر قرار گرفتن توسط فشارهای بیرونی است. مشکلات اقتصادی، مسائل و مشکلات اجتماعی پیش‌آمده و ... باعث شده است تا خانواده‌ها نیز دچار نوعی تنش و افسردگی و اطمینان نداشتن به آینده شوند اما در این میان چه باید کرد؟

عیسی‌محمدی
جامعه

در ادامه، به ایجاد اتفاقاتی دیگر چون زندگی‌های مجردی و وابسته نبودن به تعهد خانوادگی و... منجر می‌شود؛ که ناشی از همان غلبه روحیه مصرف‌گرایی و لذت‌جویی است.

خانواده، واقعا مظلوم است

این استاد دانشگاه بحث‌ها درباره تأثیراتی که خانواده‌ها از تغییرات و حال‌وهوای عمومی می‌گیرند، چنین دنبال می‌کند: «حقیقت امر این است که جامعه و نهادهای قدرت و عمومی باید به شدت تعاملی به‌شدت گسترده شده‌اند. در نتیجه با مدلی از خانواده‌ها رویه‌رو هستیم که اعضای آن مثل موزائیک‌ها کنار هم نشسته‌اند ولی اساساً ارتباطی با هم ندارند و همه ارتباطاتی که دارند، از طریق رسانه‌های تعاملی و شبکه‌های اجتماعی مجازی است. قبلاً خانواده در جایی مثل هال یا یک اتاق بزرگ دور هم جمع می‌شدند و گپ می‌زدند و می‌گفتند و می‌خندیدند و تصمیم می‌گرفتند، الان چنین وضعیتی نیست و هرکسی در لاک خود است. به این ترتیب اعضای خانواده نه دیگر توسط خانواده، که توسط نهادهای عمومی بیرون از خانواده و پیش و کنترل می‌شوند. امروزه پیش و مونی‌تورینگ اعضای خانواده دیگر کار سختی است و مثل گذشته نیست.»

از صورت مسئله تا راه حل‌های خواسته و ناخواسته

تا به اینجا همه صحبت‌های ما در حوزه

تبیین، تشریح و تفسیر وضعیت موجود طی شده و صورت مسئله را به خوبی درک کرده‌ایم. با این وصف درک این صورت مسئله چه کمکی به ما می‌کند؟ آیا اساساً خانواده، در برابر جامعه خود یا در برابر یک فرهنگ جهانی شده، واقعا خلع سلاح است و توانی ندارد؟ البته این جامعه‌شناس نگاهی دیگر به این ماجرا دارد. او معتقد است خانواده‌ها خواسته یا ناخواسته، راهکارها و راهبردهایی به این منظور در نظر می‌گیرند؛ جدا از این‌که بخوایم درباره آنها ارزش‌گذاری کنیم. یکی از این راهبردها آن است که اعضای خانواده از برخی ارزش‌های مطلق که تا دیروز به آن پایبند بوده‌اند، عدول کرده یا با آن کنار آمده‌اند؛ که در حوزه پوشش شاهد چنین تغییراتی هستیم. در واقع خانواده‌ها در حال کنار آمدن با ارزش‌های ملی و حتی جهانی در این حوزه هستند. دیگر راهبردی که خواسته یا ناخواسته، خانواده‌ها در پیش گرفته‌اند، محدود کردن فرزندآوری است. این اتفاق هم، یکی از آثاری است که مشکلات و تنش‌های اجتماعی، اقتصادی و... عمومی، بر خانواده‌ها می‌گذارد و خانواده‌ها به این طریق، سعی می‌کنند عواقب چنین تنش‌هایی را کنترل کنند.

راز رومز تنش

در خانواده‌های سنتی

اصغر مهاجری، بحث‌های خود در این مورد را البته با دو نکته دیگر به پایان می‌رساند: «یکی

نکته‌های باریک‌تر از مو

این پژوهشگر می‌گوید باید گروه‌های فرهیخته و حرفه‌ای از دانشگاه و رسانه‌ها اقدام به ترویج و شناخت چنین مدل‌هایی کرده و آن را در جامعه از طریق قدرت نرم و نه از طریق قانون‌گذاری‌های سخت دنبال کنند. نکته جالب دیگری که او اشاره می‌کند، جایگاه کمتر مورد توجه قرار گرفته نهادهایی چون دین در حمایت از خانواده است اما به چه ترتیب؟ او اشاره می‌کند اساساً در دین، ظرفیتی وجود دارد که ما را به سمت همین نگاه دموکراتیک به خانواده نزدیک‌تر می‌کند، مانند همان حدیث معروف حضرت امیر علیه‌السلام که فرزندان خود را با توجه به عصر خودشان تربیت کنید، نه از نگاه و عصر خودتان. او به جملاتی از جبران خلیل جبران هم اشاره می‌کند که: «فرزندان شما فرزندان شما نیستند، آنان دختران و پسران زندگی‌اند. اگر قرار است شبیه هم شوید، آنها را شبیه خود نکنید، خود را شبیه آنها کنید.» سپس گوشزد می‌کند اصل این نکته از حضرت امیر (ع) بوده و اساساً نهاد دین و دست‌کم دینی چون اسلام که مدعی پویا بودن فقه و عمل طبق مقتضیات زمانه است، باید چنین ظرفیتی داشته باشد و باید از این ظرفیت برای حمایت از خانواده استفاده کرد.